

واکنش‌های مردم عراق به ترور سلیمانی

به قلم دیوید پولاک (/fa/experts/dywyd-pwlak-0/)

۳ ژانویه ۲۰۲۰

همچنین دست‌یافتنی به

(English (/policy-analysis/iraqi-reactions-soleimanis-assassination

العربية (/policy-analysis/rdwd-alf-alraqyt-ly-aghtyal-slymany/)

درباره نویسنده

دیوید پولاک (/fa/experts/dywyd-pwlak-0/)

دیوید پولاک هموند برنستاین و مدیر «پروژه فکرة» در انستیتو واشنگتن است. وی در گذشته به عنوان مشاور ارشد وزارت خارجه ایالات متحده در بخش خاورمیانه بزرگ با تمرکز بر حقوق زنان و به عنوان کارشناس منطقه‌ای «ستاد برنامه‌ریزی سیاسی» وزیر خارجه فعالیت داشته است.

تحلیل کوتاه

دیوید پولاک هموند برنستاین در انستیتو واشنگتن است و بر سیاست منطقه‌ای و موضوعات مرتبط با آن تمرکز دارد

پس از تأیید خبر کشته شدن قاسم سلیمانی ویدیوهایی از شادی معترضان عراقی در توئیتر منتشر شد که آنها را در حال رفتن به میدان تحریر بغداد برای جشن گرفتن به خاطر مرگ مردی نشان می‌داد که تا همین اواخر عمیقاً درگیر سیاست عراق بود. با این حال فارغ از آنچه تظاهرات عمومی نشان دهد واقعیت این است که مردم عراق به طور حتم در این واقعه جنجالی به دو قطب تقسیم شده‌اند.

مطمئناً برخی عراقی‌ها به ویژه افرادی در میان شبه‌نظامیان حشد شعبی که واقعا به سلیمانی وفادار بوده‌اند حالا خشمگین و مشتاق انتقام‌جویی‌اند. عده‌ای دیگر حتی اگر طرفدار ایران نباشند به نحوی قابل درک از آمریکا آزرده شده‌اند که در خاک عراق به افزایش تنش با دشمن خود ایران پرداخته به ویژه به این شکل گستاخانه که به نحو خطرناکی تحریک‌آمیز است. به همین دلایل درخواست وزارت خارجه آمریکا از شهروندان این کشور برای ترک فوری عراق در پی رویدادهای اخیر اقدامی دوراندیشانه بود.

همزمان بسیاری از عراقی‌ها در این اواخر از دخالت ایران در کشورشان به شکلی فزاینده ناراضی شده‌اند و به این دلیل ممکن است از ترور سلیمانی خشمگین نباشند. شواهد این ادعا قبل از هر چیز در اعتراضات گسترده مردمی علیه ایران دیده می‌شود. اعتراضاتی که در به آتش کشیدن مکرر کنسولگری‌های ایران در شهرهای عمده شیعی مثل نجف و بصره در سال گذشته تبلور یافت.

علاوه بر این نظرسنجی‌های مکرر و معتبر افکار عمومی از سوی منقذ داغر کارشناس مستقل و برجسته نظرسنجی در عراق به روشنی نشان می‌دهد که اکثر مردم عراق از جمله اکثریت جمعیت شیعه در طی دو یا سه سال گذشته به شدت به ضدیت با ایران روی آورده‌اند. برای تقویت این نکته واشنگتن باید به عراقی‌ها و دیگران یادآوری کند که نفس حضور سلیمانی در عراق ناقض قوانین بین‌المللی بود. چرا که قطعنامه‌های رسمی پیشین شورای امنیت سازمان ملل به دلیل فعالیت‌های غیرقانونی و شروانه سلیمانی سفر او به خارج از کشور را تحریم کرده بود.

با این وجود این واقعیت که بسیاری از عراقی‌ها ممکن است مرگ سلیمانی را فاجعه تلقی نکنند هیچ دلیلی برای مقامات آمریکایی نیست که کماکان از مرگ او مسرور باشند و یا به رقص عراقی‌ها در خیابان‌ها در شادی از مرگ او تکیه کنند. برعکس مسیری به مراتب

بهرتر برای نشان دادن تعهد امریکا به عراق مستقل تاکید بر «تعهد ایالات متحده به کاهش تنش» در عراق است همانطور که مایک پمپئو وزیر خارجه چنان کرد. این مطمئناً همان چیزی است که بیشتر عراقی‌ها فارغ از نگرش سیاسی‌شان آرزو دارند.

در حقیقت بیانیه اولیه و محتاطانه رئیس‌جمهور برهم صالح در واکنش به قتل سلیمانی و حتی بیانیه مقتدی صدر چهره سیاسی شاخص عراق همین خواسته را منعکس می‌کند. به نفع همه طرف‌های درگیر است که هر قدر هم کار سختی باشد به سمت کاهش تنش حرکت کنند. گام دشوار اول و ضروری برای ایالات متحده می‌تواند این باشد که از اقدامات خشونت‌آمیز بیشتر در داخل عراق اجتناب کند حتی اگر ایران یا عوامل محلی آن اقدامات تلافی‌جویانه‌ای را علیه اهداف آمریکایی در آنجا صورت دهند. کاهش تنش از طرف امریکا به عراقی‌ها و آمریکایی‌ها و ایرانی‌ها امکان خواهد داد تا همزیستی هر چند دشوار خود را در قلمرو عراق حفظ کنند.

با اینهمه اگر برخی عراقی‌ها فشار بیشتری بر پارلمان و در خیابان‌ها برای اخراج آمریکایی‌ها از کشورشان وارد کنند ایالات متحده با معضلی جدید روبرو خواهد شد. با توجه به واقعیت‌ها احتمال این موضوع بعید نیست. به‌ویژه به این دلیل که حمله اخیر ایالات متحده به مواضع کتائب حزب‌الله در پاسخ به قتل یک پیمانکار آمریکایی از سوی این گروه به طرح درخواست‌هایی برای خروج نیروهای آمریکایی منجر شده است. پیش از این مقامات ارشد عراق به هم‌تایان آمریکایی خود اطمینان داده بودند که مانع رای مجلس در این موضوع خواهند شد اما این محاسبه سیاسی داخلی چه‌بسا اکنون تغییر یافته باشد. در صورت افزایش فشارها علیه تداوم حضور آمریکایی‌ها در عراق گزینه کاهش نیروها یکی از گزینه‌هایی است که می‌توان آن را به طور جدی در نظر گرفت.

گزینه کاهش نیرو به این معنا خواهد بود که توسعه حضور نظامی امریکا در منطقه خودمختار کردستان عراق در شمال بی‌سروصدا ادامه یابد حتی در زمان خروج بخشی یا همه نیروهای آمریکایی از جنوب. دولت اقلیم کردستان هم در دوستی خود با ایالات متحده و هم نگرانی نسبت به ایران یکپارچه‌تر است. بنابراین ممکن است با این برنامه غیرمعمول اما سودمند برای دوطرف موافقت کند. دولت اقلیم کردستان همچنین از این صلاحیت حقوقی بر اساس قانون اساسی برخوردار است که در عین آنکه تحت حاکمیت دولت مرکزی است به «اعمال نمایندگی از خود و تنظیم روابط با ملل خارجی» پردازد. چنان پیامدی گرچه ایده‌آل نیست اما می‌تواند به حضور مهم امنیتی امریکا در عراق و کل منطقه کمک کند و حتی می‌تواند کمکی در حل بحران فعلی ناشی از ماجرای سلیمانی باشد و به رفع تنش‌ها با بغداد و تهران یاری رساند. ❖

RECOMMENDED

BRIEF ANALYSIS

Iran Takes Next Steps on Rocket Technology

فوریه ۲۰۲۲ ۱۱

Farzin Nadimi

(/policy-analysis/iran-takes-next-steps-rocket-technology)

BRIEF ANALYSIS

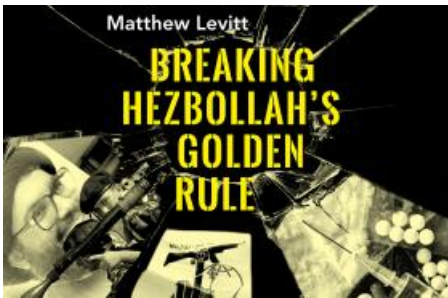
Saudi Arabia Adjusts Its History, Diminishing the Role of Wahhabism

11 ٢٠٢٢ أيار

Simon Henderson

[\(/policy-analysis/saudi-arabia-adjusts-its-history-diminishing-role-wahhabism\)](#)

ARTICLES & TESTIMONY

Podcast: Breaking Hezbollah's Golden Rule

9 ٢٠٢٢ أيار

Matthew Levitt

[\(/policy-analysis/podcast-breaking-hezbollahs-golden-rule\)](#)